

die op 'n middag al zijn boeken verloor', in: *Literatuur* 3 (1986), 351-359.

17) Zie het briefje van pater B. Kruitwagen aan W.L. de Vreese van 1 augustus 1919 (Leiden, UB, BPL 2998).

18) Gemeentelijke Bibliotheek Rotterdam, Notulen van de vergaderingen der Commissie voor de bibliotheek en leeszaal der gemeente Rotterdam 1910-1941, 253-254.

19) Gemeentelijke Archiefdienst Rotterdam, Financiën, 1919, No. 10, 12^a (Raadsbijlage 981 a bis voor de vergadering van 31-7-1919).

20) A.J. Vor der Hake aan W.L. de Vreese, 12 juli 1919 (Leiden, UB, BPL 2998).

21) Zie noot 19.

22) NRC van 26 juli 1919. Het bedoelde stuk is als volgt ondertekend: 'L., 25 Juli 1919. B.'. Het lijkt echter geen twijfel dat de schrijver geïdentificeerd mag worden met dr. A. Beets te Leiden.

23) Telegram en brief van A.J. Vor der Hake aan W.L. de Vreese van 1 augustus 1919 (Leiden, UB, BPL 2998).

24) Zie over de juridische nasleep van De Vreeses politieke optreden in België Van Elslander, *art. cit.*, 180. In het bezit van mevrouw W. Overdiep-de Vreese te Arnhem bevindt zich een brief van 30 september 1920 waarvan de inhoud als volgt luidt: 'Het is de ambtenaren van de Gemeentebibliotheek een diepe behoefte, aan Professor de Vreese de verzekering te geven, dat zij met hun volle, warme sympathie in deze moeilijke dagen aan zijn zijde staan.' Een dergelijke adhesiebetuiging moet natuurlijk geïnterpreteerd worden tegen de achtergrond van de tijd. Zij zal ook niet geheel van vleierij gespeend geweest zijn, maar dat neemt niet weg dat de waardering voor De Vreese evident is.

De Gemeente had zich al eerder achter De Vreese geplaatst; zie de in noot 15 genoemde brief van januari 1920. In 1929 werden in België als gevolg van de zgn. 'uitdovingswet' de hem opgelegde straffen voor vervallen verklaard en kon De Vreese zijn vaderland weer bezoeken.

25) *Bekende Rotterdammers, Biografisch maandschrift*, Januari 1927, 16-20, het citaat op 20.

26) Zie voor deze gegevens E. Meeldijk, *De gemeentebibliotheek te Rotterdam 1858-1974*, Schiedam 1977, 57-58 en 48. Voor de *Erasmiana* zie J.J.M. van de Roer-Meyers, 'De Erasmuscollectie van de Gemeentebibliotheek Rotterdam', in: *Rotterdams Jaarboekje* 1985, 259-265.

27) A.J. Teychiné Stakenburg, 'Jeugdportret van een Rotterdamse reder: Albert J.M. Goudriaan (1871-1945)', in: *Rotterdams Jaarboekje* 1980, 266.

28) Mogelijk heeft ook meegespeeld dat sommigen van de genoemde personen in Leiden student geweest waren of op een andere wijze met de Leidse Universiteit connecties hadden, bij voorbeeld omdat hun kinderen daar studeerden of gestudeerd hadden.

Voor de overdracht van de BNM aan Leiden zie J.A.A.M. Biemans, 'Over de Bibliotheca Neerlandica Manuscripta van Willem de Vreese. Drie bijdragen aan de geschiedenis van de medio-neerlandistiek en de Middelne-